

PARAPSYKOLOGI

forskning och nyheter

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF Nr 63 • Sept 2012

September

FYSISKT MEDIUMSKAP

Vetenskapen om Scole-fenomenen

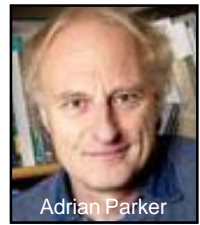
Fysiskt mediumskap väckte mycket debatt i våras. Vi ordnar därför nu en diskussion om ett välkänt exempel på fysiskt mediumskap, Scole-rapporten.

Edgar Müller inleder med att redogöra för rapportens starka och svaga sidor. Diskuterar efteråt gör:

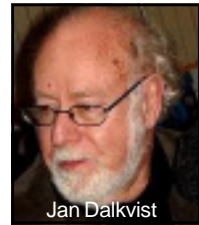
Adrian Parker, professor i psykologi, Göteborgs Universitet, med fokus på medvetandet och parapsykologi

Jan Dalkvist, fd universitetslektor och forskare i parapsykologi

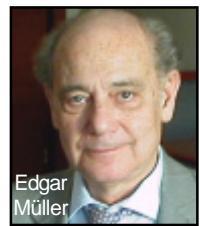
Jens Tellefsen, PhD, universitetslektor emeritus, moderator

Adrian Parker

Jan Dalkvist

Edgar Müller

Jens Tellefsen

Torsdag 20 september 2012 kl 19.00

Avgift: 150 kr, 100 kr för medlemmar.
Lokal: Sal 1, Valhallavägen 148, 1 tr upp (Östermalms Föreningsråd) Kaffe finns att köpa i en paus.
John Björkhems Minnesfond stödjer arrangemanget

Oktober

Jan Dalkvist, fd universitetslektor och forskare i parapsykologi, håller föredrag om

Forskning i grupp-telepati med emotionsväckande bilder

Jan Dalkvist har under drygt 17 år forskat kring frågan om man i grupper kan överföra känslor telepatiskt. Hans forskningsprojekt är nu avslutat och han delger oss denna kväll vilka resultat han nått, kanske lite positiva och överraskande?

Onsdag 10 oktober 2012 kl 19.00

Avgift: 100 kr, 50 kr för medlemmar.
Lokal: Sal 6, Valhallavägen 148, 1 tr ner (Östermalms föreningsråd). Kaffe finns att köpa i en paus.

Börje Peratt, ordförande i den nya föreningen *Humanism och Kunskap* håller föredrag om

Tolv sinnen

Denna rubrik är titeln på hans nyutkomna bok och andra delen i Peratts projekt om *Medvetandets Uppkomst*. - Det är en trilogi böcker som har sin utgångspunkt i 20 års empirisk forskning. Den nya föreningen *Humanism och Kunskap* är en motpol till de skeptiska *Vetenskap och Folkbildning* och *Humanisterna*.

Onsdag 31 oktober 2012 kl 19.00

Avgift: 100 kr, 50 kr för medlemmar.
Lokal: Sal 6, Valhallavägen 148, 1 tr ner (Östermalms föreningsråd). Kaffe finns att köpa i en paus.

Oktober

UR INNEHÅLLET

Kurser med Folkuniversitetet, bl a i parapsykologi	2	Forskning och Framsteg: finns det spår av "Gud" i hjärnan?.....	9
Fysiskt mediumskap: Scole-rapporten under lupp.....	3	Dubbelspaltexperimentet i kvantfysiken – kan tanken påverka ljusets våg- eller partikelegenskaper?.....	9
Omtalad skeptisk artikel om nära-döden-upplevelser får ännu mer kritik.....	6	Projekt med nära-döden-upplevelser får stort pris.....	10
Det fysiska mediet Anders Åkesson avslöjad.....	7		

**ORDFÖRANDE
HAR ORDET**

**Höstens
omfattande
program**

Torsdagen den 20 september drar vi igång med ett föredrag och en diskussion om **Fysiskt mediumskap**. Det är en spin-off och effekt av Camilla Elfving (då Persson) tidigare föredrag i januari med samma tema. Vi har förstått att ämnet intresserar allmänheten och debatten efteråt visade att det fanns behov av mer diskussion, som vi alltså ordnar nu i september. Kvällen inleds med att Edgar Müller sammanfattar och kommenterar den så kallade Scole-rapporten: **Fysiskt mediumskap: Sanningen om Scole fenomenen**. Medverkande i den efterföljande diskussionen blir Adrian Parker, professor vid Göteborgs Universitet, Jan Dalkvist, tidigare lektor vid Stockholms Universitet och Jens Tellefsen som moderator.

Jan Dalkvist håller sedan själv föredrag **den 10 oktober** om sin forskning om **Överföring av emotioner (känslor)** mellan grupper, ett forskningsprojekt han ägnat sig åt i snart tjugo år och nu är på väg att sammanfatta. Vi vågar nog utlova några positivt överraskande resultat.

Ondagen den 31 oktober håller sedan **Börje Peratt** föredrag om **Tolv sinnen**, som också är titeln på hans nyutkomna bok och andra delen i Peratts trilogi-serie om *Medvetandets Uppkomst* som har 20 års empirisk forskning som utgångspunkt. Peratt är ordförande i den nya föreningen *Kunskap och Folkbildning* - en motpol till de skeptiska föreningarna *Vetenskap och Folkbildning* och *Humanisterna*. Peratts nya bok har fått en del positiva kommentarer och Adrian Parker menar att "Börje gör för det andliga

området vad Lars-Erik Uneståhl har gjort för det mentala" och professor Matti Bergström, neurovetare vid Helsingfors Universitet säger: "Ju mer jag läser desto intressantare blir det... Du har ett fint sätt att beskriva människan! Många och mycket stämmer överens med hjärnforskning" (se också Notis 262).

Den 14 november satsar vi på en kväll med några enkla experiment och vi avslutar hösten **den 6 december** med föredrag av **Chris Roe** från University of Northampton, som idag får betraktas som det reella centret i England för parapsykologisk forskning. Om dessa två kvällar återkommer vi mera utförligt i nästa nyhetsbrev, som vi planerar ska utkomma vecka 45.

En fortsättning av Jens Tellefsens föredrag om **Fysikens krumbukter** följer efter nyår, liksom ett föredrag med religionspsykologen Sara Duppils. Nästa år väntar vi också besök av Dean Radin från Amerika i samband med att hans nya bok kommer ut. Radin som skrivit *The Noetic Universe* (titeln på första upplagan var *The Conscious Universe*) och *Entangled Minds* är en av vår tids främsta förespråkare för parapsykologin så vi är förstås glada att han avser att komma på besök.

I detta nummer

Som ni märker är detta nummer ovanligt stort. Vi har blivit inspirerade av att så många medlemmar tillkom under våren och förbättrade vår ekonomi. Då vågar vi satsa lite extra på detta nyhetsbrev, som för många är det stora utbytet av medlemskapet, och hoppas att ni fortsätter stödja oss på olika sätt, genom att nå fler nya medlemmar, lägga ut nyhetsbrevet på olika ställen där det kan nå fler, och med fler gåvor (tex små men regelbundna?) i sann PSI-2020-anda, de idéer vi har på lång sikt (till år 2020) för att nå fler med saklig information om parapsykologisk forskning och som vi har presenterat i tidigare nyhetsbrev.

För att förbereda er på diskus-

sionen om fysiskt mediumskap publicerar vi i detta nummer ett sammandrag som Edgar Müller gjort av Scole-rapporten. Detta följs av ett längre notissammandrag som sammanställts av Nemo Mörck. Han skriver om att Dean Mobbs och Caroline Watts artikel om nära-döden-upplevelser (NDU:er) fått ännu mer kritik och kommenterar sedan kort Sveriges Radios Övernaturligt säsong två, nämner några nya böcker och skriver om innehållet i några nya tidskrifter, inklusive hans egen recension av Wisemans bok *Paranormality* - en recension som tillkom till följd av två skeptikers i princip helt okritiska recensioner av samma bok! Han avslutar sin sektion med att kort berätta om avslöjandet av det fysiska mediet Anders Åkesson 2010 som nog får ses som den senaste viktiga händelsen i Sverige avseende fysiskt mediumskap. Numret avslutas med några av mina egna notiser, jag skriver bland annat om det välkända dubbelpaltexperimentet i kvantfysiken, nu med parapsykologiska förtecken, samt om ett stort anslag till nära-döden-forskning.

Studiecirkel också i höst med Folkuniversitetet, på tisdagar, med start 25/9!

Kursen i parapsykologi i våras med Folkuniversitetet blev så lyckad att vi håller en ny kurs nu i höst, på tisdagar, varje vecka med start den 25 september. Inte ens skeptikerna tyckte ha någon reell kritik att komma med trots att kursen kommenterades en gång i *Folkvett*. Det blir i stort sett samma upplägg och innehåll som tidigare, men med en ny kväll om det elektroniska röstfenomenet (Edgar Müllers favoritämne). Sök på "parapsykologi" på Folkuniversitetets hemsida, www.folkuniversitetet.se.

Föredrag 21 november i höst med Folkuniversitetet om forskningen kring nära-döden-upplevelser. Vi ordnar i höst ett nytt föredrag med Folkuniversitetet med en annan bra fö-

redragshållare och ett intressant tema, nämligen med Göran Grip och om forskningen kring nära-döden-upplevelser. Grip är väl lämpad att hålla föredrag om just detta då han är narkosläkare, i årtal har följt utvecklingen och översatt en lång rad böcker om ämnet. Därtill har han haft egna upplevelser. Anmäl dig till

www.folkuniversitetet.se. Föredraget blir onsdag 21 november, för mer info, sök på "döden" på deras hemsida. **Studiecirkel i höst med Folkuniversitetet om kvantfysik, kaosteori mm, med Jens Tellefsen, på måndagar, med start 24/9.**

Parallellt med vår parapsykologikurs kommer Jens själv att hålla en

kurs med Folkuniversitetet, Kvantfysik, kosmos och vår världsbild. Kursen börjar den 24 september och går på måndagar. Mer information finns på:

<http://www.folkuniversitetet.se/Kurser—Utbildningar/Miljo-Natur/Geografi/Stockholm/Kvantum-kosmos-och-kaos-Nyhet/?sr=true>

EDGAR MÜLLER

Mediumskap

Vetenskaplig metod

Scole experimentet

Den här artikeln består av tre delområden, *Mediumskap*, *Vetenskaplig metod* och *Scole experimentet*. De hänger ihop och mynnar ut i frågan om experimenten i Scole har uppfyllt nödvändiga vetenskapliga krav på metoder enligt en 300 sidors rapport av prof D Fontana, M. Keen och prof A Ellison, The Scole Report.

Om det finns någon form av existens efter den fysiska kroppens död har i alla tider engagerat och fascinerat människorna, dvs utom två grupper, de som på grund av religiösa skäl tror på det och de som åberopande av sunt förnuft förnekar möjligheten. Ingen av dessa två grupper anser sig dock behöva fakta och vetenskapligt hållbara bevis, tro räcker för deras uppfattning. De flesta övriga håller dock isär begreppen "att tro" och "att veta", därför välkomnar de experiment under vetenskapens lupp.

Mediumskap

Mentala medier säger sig ha kontakt med andevärlden genom att de hör, ser och känner saker, deras upplevelser kan vara mer eller mindre klara och de är hela tiden medvetna om vad som sker, dvs de vet att de erhåller information från en annan dimension och vidarebefordrar den till personerna i den här världen. De kommer också ihåg vad som sades. Sådana medier påstås också kunna känna närvaron av avlidnas andar i vår fysiska värld och kan ofta hjälpa dem att inte "spöka" utan återvända till sin dimension. TV programmet "Det okända" har visat åtskilliga exempel.

Transmedier kan, menar företrädarna, leverera samma typ av information som mentala medier, men den stora

skillnaden är att de inträder i ett förändrat medvetandetillstånd och kommunikatörerna, dvs de som påstår sig vara de avlidnas andar påverkar transmediernas fysiologi mentalt så att de kan tala med andra röster än sina egna, nämligen kommunikatörernas röster.

I de flesta fall kan ett transmedium efter seansen inte komma ihåg informationen som kommunikatörerna gav genom hans/hennes talorgan. Deltagarna i en seans (sitters från Engelskan) kan genom mediet föra dialog med andarna eller med andra väsen som lär befinna sig i en annan sfär.

Fysiskt mediumskap kan genom att manipulera olika energikällor under seanserna åstadkomma fysiska fenomen, exempelvis röster, knackningar, föremål som uppenbarar sig från ingenstans, levitation, materialiserade delar av en andekropp, beröring. Mediet är det förmedlande organet och enligt spiritistisk förklaring används ektoplasma för att skapa fenomenen. Ofta sitter mediet i ett litet skåp, fastbunden vid en stol och seansen genomförs i mörker, dessa omständigheter ger kritikerna vatten på kvarnen att det är fråga om avancerat trolleri.

Åtskilliga mer eller mindre omfattande undersökningar har utförts från 1900-talet och framåt för att konstatera om mediala fenomen är äkta eller resultat av fusk. I modern tid är det bl a Prof. Schwartz grundliga experiment med mentala medier värd uppmärksamhet. Han utförde dubbeltblindt experiment med flera medier på distans, där medierna inte kände till sitters och vica versa. Dessutom parades medierna ihop med sitters slumpmässigt.

Forts nästa sida

(The Afterlife Experiment ISBN 0-7434-3658-X) Vidare har det utförts flera experiment vid Windbridge Institute enligt strikta protokoll. (Min artikel "Forskning om medier med vetenskapliga metoder", Nyhetsbrev nr. 59)

Vetenskaplig metod

Användningen av vetenskaplig metod (Vm) är ett axiom vid alla typer av seriös vetenskaplig forskning. Begreppet vetenskaplig metod är långt ifrån enkelt att beskriva, det finns mängder av deldefinitioner ända från antiken till våra dagar. Inom ramen för den här artikeln kan läsarna få endast en ytterst förenklad sammanfattning.

Inledningsvis måste det framhållas att Vm inte är som ett datorprogram, dvs att man antingen använder det eller inte. Vm kan jämföras med en verktygslåda som innehåller massor av olika verktyg baserade på tidigare erfarenheter och som dessutom hela tiden kompletteras med nyare och bättre verktyg som kommer till.

Den bärande grundtanken är att vid experimenten eliminera alla tänkbara och helst även otänkbara felkällor som kunde leda till helt eller delvis falskt resultat. Denna princip ska tillämpas på tre nivåer vid ett experiment, nämligen:

- 1) planeringen som resulterar i ett protokoll med alla detaljer om experimentet; exempelvis metoder, utrustning, deltagare, lokala faktorer. Dessutom anges målet med experimentet och det förväntade resultatet
- 2) genomförandet som ska följa protokollet
- 3) utvärderingen av erhållet resultat, som inom parapsykologin oftast handlar om att bedöma om resultatet kan bero på slumpen eller inte

Ett väsentligt syfte med upplägget är också att forskaren själv och andra forskare ska kunna replikera experimentet utifrån samma utgångspunkter.

Ännu en omständighet behöver nämnas, nämligen att användningen av Vm inte per automatik genererar bättre resultat, men Vm ska borga för att ett erhållet resultat är så nära sanningen som rimligtvis möjligt.

Vm processen bör också garantera att det erhållna resultatet av ett experiment inte påverkas av personliga eller kulturella tyckanden, förutfattade meningar eller andra subjektiva faktorer.

Per konvention, oavsett forskningsdisciplin, kan Vm vanligtvis bestå av fyra element:

- 1) observation och beskrivning av det undersökta fenomenet
- 2) skapandet av en hypotes som skulle kunna förklara fenomenet
- 3) en prediktion av det förväntade resultatet
- 4) utförandet av experimentet enligt protokollet, tolka erhållna data, dra slutsatser och ev. författa en rapport.

Det finns ofta praktiska och ekonomiska begränsningar för användningen av Vm och forskaren måste avgöra var gränsen ska dras, dvs vara så noggrann som möjligt men utan äventyra experimentets trovärdighet och utan att belasta det med orimliga och onödiga kostnader.

Exempelvis, ska experimentet omfatta 100 eller 500 försökspersoner? Om ett telepatiexperiment arrangeras i två separata från varandra isolerade rum, i vilken grad ska rummen vara isolerade från elektriska, elektromagnetiska, magnetiska och ljudsignaler?

Vid parapsykologiska experiment måste forskaren alltid räkna med kritik från både sakliga kolleger och från fundamentalistiska skeptiker.

De som tar del av resultatet av parapsykologiska experiment inom eller utanför den akademiska världen kan delas in i olika kategorier, exempelvis:

- a) accepterar resultat blindt utan att ifrågasätta
- b) sakligt engagerade och ställer rimliga frågor
- c) neutralt intresserade
- d) tror inte på fenomenen men är beredda att acceptera vetenskapliga fakta
- e) fundamentalistiska skeptiker som aldrig skulle acceptera resultatet oavsett vilka fakta som än presenteras.

Forskningsresultat inom parapsykologin är normalt utsatta för synnerligen hård granskning och följaktligen därför behöver en forskare skapa ett protokoll som inte lämnar några luckor, tveksamheter eller frågetecken efter sig, dvs kunna tillfredsställa även kategorin d) ovan.

Däremot är det meningslöst att försöka bemöta invändningar från en skeptiker i kategori e), det skulle vara ett Sisyfosuppdrag. Ett figurerat men högst rimligt samtal skulle kunna se ut så här:

Forskaren: nu har du fått se resultatet, tagit del av protokollet, kollat all utrustning och har inte hittat något fel. Kan du äntligen acceptera resultatet?

Skeptikern: självklart inte, resultat kan inte vara sant eftersom det strider mot sunt förnuft, därför måste det finnas något dolt fel som ännu inte har upptäckts.

Det här resonemanget har varit och är tyvärr inte ovanligt inom det etablerade vetenskapssamhället när skeptikerna konfronteras med ett för dem till synes orimligt forskningsresultat. Galilei är ett utmärkt exempel; ett annat är min favorit i modern tid Semmelweis.

Med utgångspunkt från ovan sagda uppstår frågan:

Har Scole experimenten utförts enligt vetenskapliga metoder som erbjuder hållbara fakta om fenomenens äkthet eller inte?

Scole Experimenten

Fenomenen är beskrivna i en bok av G & J Solomon (ISBN 0-7499-22105-6) med titeln *The Scole Experiment*, undertiteln: *Scientific evidence for life after death*. Den är en lättläst bok på 260 sidor, texten är i berättande form och den innehåller åtskilliga bilder.

På 90-talet genomfördes hundratals seanser i en liten by i Englad som heter Scole. Under seanserna uppstod märkvärdiga fenomen; olika objekt manifesterades, andeväsen förde konversation med deltagarna via medier, oexponerade film påverkades och visade ansikten, skrift och tecken. Även oförklarliga ljusfenomen observerades, ljus som tycktes komma från ingenstans och rörde sig runt i rummet, det fanns även inuti i en box. Deltagarna berördes också av något som sades vara materialiserade händer från andevärlden. På grund av utrymmesbrist, kan dessa fenomen tyvärr inte beskrivas detaljerat.

De aktivt drivande personerna bakom experimenten benämns **Scole Gruppen**, nämligen Sandra och Robin Foy, samt Alan och Diana två transmedier som förmedlade dialoger med åtskilliga entiteter som ska ha bott här på Jorden.

Gruppen hade regelbundna dialoger med 6 entiteter som utgjorde **The Spirit Team**, (sid 212) en av dem var Paxton som sa sig vara medlem av en högre organisation, The Council of Communion (Gemenskapsrådet?) med uppgift att övervaka kommunikationen mellan andevärlden och Jorden (sid 38). Även en annan Rådsmedlem, Abraham, hörde av sig och förklarade att Rådet var mycket nöjt med utvecklingen. (sid 46). Gruppen hade även kontakt med ett antal vetenskapsmän som hade levt på Jorden (sid 215). Dessutom lyckades Gruppen vid några tillfällen kommunicera med entiteter som inte hade jordiskt ursprung och levde i högre dimensioner är de avlidna (sid 117 och 127).

Teamet förklarade att de, till skillnad från klassiska exempel av ektoplasma, använder en kreativ blandning av tre sorters energier för att skapa fenomenen, nämligen deras energi från andevärlden, mänsklig energi från deltagarnas kroppar och jordenergi som finns i olika reservoarer (sid 22). Vidare angavs att kvantumfysik för att manipulera atomer och molekyler ingick i metoden (sid 33).

På en fråga från Gruppen om jordens framtida energiförsörjning när de fossila bränslena tar slut, konsulterade Teamet några vetenskapsmän i andevärlden och kunde meddela, att det finns flera oupptäckta källor, bl a. *”förstärkning av lågspänningselektricitet”* (sid 57).

Hundratals experiment ägde rum i källaren i Foy's lila hus i Scole och Gruppen genomförde 2 seanser i USA och 2 i Europa.

Fenomenen väckte stor uppmärksamhet och Grup-

pen, efter kontakter med Teamet, gick med på att några forskare skulle få vara närvarande vid vissa, men vid inte alla, seanser. Forskarnas observationer redogörs i *The Scole Report*.

The Scole Report

Tre framstående forskare, Prof D Fontana, Prof A Ellison och M Keen deltog under två år på 20 seanser och redogjorde för sina erfarenheter i en över 300 sidors rapport. Alla tre hade höga positioner i den brittiska föreningen Society for Psychical Research, men de genomförde sin undersökning som privatpersoner, dvs inte som officiella representanter för SPR. Denna rapport innehåller även kritiska inlägg från några forskare.

Har experimenten utförts enligt vetenskapliga metoder?

Är fenomenen bevisligen äkta paranormala?

Kan fenomenen ha skapats med avancerat trolleri?

Många tror bestämt att fenomenen är äkta, andra är uttalat negativa och det finns också en mellangrupp som är frågande och önskar få bevis.

Argument för att fenomenen är

En analys av rapporten, forskarnas tillvägagångssätt, kritiken och slutsatserna presenteras på föredraget den 20 september. *Se första sidan i det här Nyhetsbrevet.*

Nästa Nyhetsbrev kommer enligt planerna att innehålla ett sammandrag av föredraget den 20 september.

Dean Mobbs och Caroline Watts artikel om nära-döden-upplevelser (NDU:er) får mer kritik

NEMO MÖRCK

Neurovetaren Mobbs och parapsykologen Watt publicerade i slutet av förra året en kort artikel i tidskriften *Trends in Cognitive Science* med den för en del provocerande titeln ”Det är inget paranormalt med nära-döden-upplevelser” i vilken de drev tesen att man utifrån neurovetenskapen kan förklara upplevelserna. Artikeln och den efterföljande kritiken har berörts i både tidigare nyhetsbrev och i flera notiser (senast i Notis 252).

Sakkunnig i Sverige, Göran Grips kommentar till artikeln var ”...argumenten är av samma svaga slag som när en försvarsadvokat försöker få en skyldig klient frikänd genom att utnyttja kryphål och krystad argumentering.”

NDU-forskaren Pim van Lommel kommenterade i tidskriften *Journal of Near-Death Studies* artikeln i slutet av 2011 och skrev att han kände sig oroad över det faktum att en så bristfällig artikel klarade av granskningen som föregick publicering. Han nämnde då också att det fall som Mobbs och Watt nämner i sin artikel i syfte att försöka visa att REM (rapid eye movement som förekommer när man drömmer) kan ge upphov till upplevelser som liknar NDU:er inte alls härstammar från hans nu kända artikel ”Near-death experiences in survivors of cardiac arrest” i den ansedda tidskriften *The Lancet* 2001 vilket Mobbs och Watt skrev. (Personligen miss-tänker jag att fallet härrör från någon av Kevin Nelsons texter, då denna forskare drivit just dennas tes).

Nyligen har också två kritiska brev inkommit, det ena till *Journal of the Society for Psychical Research* (JSPR) och det andra till *Trends in Cognitive Science*. Det förstnämnda har författats av David Rousseau, som tidigare skrivit flera artiklar om NDU:er. Han skriver bland annat att han önskar att artikelförfattarna skrivit en mer balanserad artikel, då en sådan hade varit lika provokativ och också hade uppmuntrat till debatt (vilket Watt tidigare meddelat oss var syftet). Han nämner också att många av de påståenden som Mobbs och Watt framkastar redan har bemötts i bland annat *The Handbook of Near-Death Experiences* från 2009.

Watts svarar honom kort och uppger i princip endast det hon sa när hon intervjuades av Alex Tsakiris (sök på ”165. Caroline Watt Defends”) och skriver att de valde att fokusera på de viktigaste kännetecknen på NDU som Kenneth Ring tog upp i sin bok *Livet nära-döden* (från 1984!) – bland dem återfinns inte korrekt perception av händelser under utom-kroppsliga-upple-

velser (UKU:er).

Det andra brevet har författats av tre välkända NDU-forskare, Bruce Greyson, Janice Miner Holden och Pim van Lommel och kommer publiceras senare i år. De menar att Watts och Mobbs varit alltför selektiva med vad de presenterar och tar upp att elektrisk stimulering av temporalloberna som åberopas i syfte att försöka förklara UKU:er tenderar att provocera fram upplevelser som egentligen inte är särskilt lika och ofta skrämmande. De tar också upp exempel på fall vars blotta existens artikel-författarna inte brytt sig om att nämna, fall där individer under UKU:er korrekt observerat händelser och fall där individer under NDU:er träffat döda som de inte visste var döda (till dessa kan tillfogas ytterligare inte särskilt lättförklarliga fenomen såsom delade NDU:er). Mobbs svarar dem och framstår kort sagt inte imponerad över deras exempel på paranormala fenomen. Han menar också att påståendet att NDU:er inte kan förklaras endast utifrån neurovetenskap i högsta grad kan ifrågasättas.

Mobbs sistnämnda kommentar ter sig lite komiskt då han själv varit med och granskat en ny teknisk, men mycket läsvärd, översiktsartikel om just NDU:er av de italienska forskarna Enrico Facco och Christian Agrillo. Deras artikel ”Nära-döden upplevelser mellan vetenskap och fördomsfullhet” publicerades nyligen i *Frontiers in Human Neuroscience* och är fritt tillgänglig. I artikeln bedömer de stödet för flera av de teser som framkastats av neurovetare och finner att stödet för teserna utan undantag är svagt. Agrillo har också tidigare skrivit en kort bra översiktsartikel om NDU:er som publicerades i *Review of General Psychology* förra året. Om någon önskar läsa något mer lättsmält kan jag avslutningsvis tipsa om att Annika Berg skrivit ett kapitel om nära-döden-upplevelser i film som publicerades i antologin *Den Mediala Döden* från 2008.

Säsong 2 av Övernaturligt

NEMO MÖRCK

Andra säsongen av *Övernaturligt* som gått på Sveriges Radio, P1 startade den 23:e Juli, men är tyvärr redan slut. Man kan emellertid lyssna på alla avsnitt från både första och andra säsongen på programmets hemsida: <http://sverigesradio.se/sida/arkiv.aspx?programid=4122> Programledarna är två skeptiker, Erik Hedtjärn och Martin Wicklin och deras program har på radio presenterats som ”programmet som rör sig i förnuftets utmarker.”

I ett av avsnitten framgick att Lynne McTaggart som bland annat skrivit *Fältet. Jakten på universums*

hemliga kraft skulle ha kommit till Göteborg för att föreläsa i en av Chalmers lokaler nu i november, men till följd av de frågor som uppkom under efterforskningarna för programmet är hon nu inte längre välkommen - man anser att författaren misstolkat forskningsresultat som Chalmers forskare presenterat.

Nya böcker

NEMO MÖRCK

Etnologen Per-Anders Östling har skrivit en ny bok, *Spöken medier och astrala resor* i vilken han presenterar resultaten av en insamling av svenskers berättelser om paranormala upplevelser som genomfördes under 2000-talet med hjälp av bland annat veckopressen. Carinne Löfgren-Williams, medlem i SPF, har skrivit *Det allomfattande penseldraget*, en bok som trots titeln också behandlar paranormala upplevelser inklusive nära-döden-upplevelser. Hon försöker i sin bok binda ihop vetenskap, filosofi och kvantfysik med ett konstnärligt sätt att närma sig verkligheten (se också Notis 247 om hennes föredragsverksamhet i Solna). Det kan tilläggas att religionspsykologen Sara Duppils (själv författare till *Hemsökta platser?*) har skrivit ett förord till boken.

Vidare har Michael Tymms skrivit ännu en bok, *The Afterlife Explorers*, som kort (i mitt tycke alltför kort) behandlar individer som fungerat som pionjärer inom spiritualismen eller den psykiska forskningen.

Den isländske parapsykologen Erlendur Haraldsson, som officiellt är pensionerad men fortfarande minst lika produktiv som förut har också skrivit en ny bok, *The Departed Among the Living* i vilken han presenterar resultaten av en kvalitativ studie, resultatet av intervjuer med mer än 450 personer som upplevt sig ha varit i kontakt med döda.

Historikern Peter G. Maxwell-Stuart har också skrivit ytterligare en bok av intresse, *Poltergeists: A History of Violent Ghost Phenomena* som handlar om poltergeist-fall genom tiderna och hur de betraktats. Tidigare har han skrivit *Ghosts* som kort sagt handlar om spöken genom tiderna.

Skeptikern Joe Nickell, aktiv i *Committee for Skeptical Inquiry* (tidigare CSICOP), har också skrivit flera böcker. Hans senaste utkom i år, *The Science of Ghosts: Searching for Spirits of the Dead*.

Avslutningsvis kan nämnas att Roy Stemman skrivit en omfattande populärvetenskaplig bok, *Big Book of Reincarnation*, om fall som indikerar att människor reinkarnerats, återföts. Stemman är journalist och har länge intresserat sig för parapsykologin. Mer information om böckerna finns bland notiserna på SPF:s hemsida.

Per-Anders Östling som disputerade år 2002 (i etnologi) med avhandlingen *Blåkulla, magi och*

trolldomsprocesser har nu skrivit en ny bok *Spöken medier och astrala resor* som utkom tidigare i år. Det är Institutet för språk och folkminnen som gett ut den och i boken presenteras resultaten av en insamling av människors berättelser som gjordes med hjälp av bland annat veckopressen under 2000-talet, se Notis 268

Journal of Parapsychology

NEMO MÖRK

Vårnumret har äntligen kommit, rejält försenat och innehåller bland annat bidrag från professor Etzel Cardeña och ett från mig själv (i.e. Nemo Mörck). Cardeña har tillsammans med två utländska kollegor skrivit en spännande artikel om konst och paranormala upplevelser. Som exempel på en intressant händelse nämner de att Victor Brauner på sitt självporträtt lät ena ögat vara allvarligt skadat och utan pupill, sju år senare hamnade han i ett slagsmål och hans ena öga blev odugligt.

Det är bland fackmän ganska välkänt att författare, målare och andra konstnärer tycks vara mer benägna än andra att ha paranormala upplevelser och en del forskningsresultat stöder denna tes – varför är mer oklart och artikelförfattarna diskuterar kort olika teser.

Cardeña recenserar också en tysk antologi, *The Message: Kunst and Okkultismus* (Meddelandet: Konst och Ockultism) med samma tema. Antologin beskrivs som intressant, men innehåller en del översättningsfel. Mitt eget inlägg var en längre bokrecension av skeptikern Richard Wisemans *Paranormality*. Wiseman driver i sin bok tesen att alla paranormala upplevelser kan förklaras utifrån dagens psykologi och neurovetenskap. Tesen i sig stör mig inte, däremot Wisemans synnerligen selektiva rapportering och skeptikers ovilja att poängtera att det inte är något reell skepticism som Wiseman ger exempel på. Jag författade därför ett längre inlägg till *Folkvett*, som dock refuserades – deras redaktion ansåg att argumentering var för svag och en del stycken irrelevanta. Vi har dock lagt ut hela inlägget i en notis på SPF:s hemsida då det inkluderar en del för allmänheten ny information.

Avslöjandet av det fysiska mediet Anders Åkesson

NEMO MÖRCK

Anders Åkesson (ÅÅ) är ett medium, känd för sin medverkan i tv-program såsom *Det Okända* och *Akademien för det Okända*. Camilla Elfving (tidigare Persson) skrev i Vattumannens katalog 2010 att han "...nått tillräckligt långt för att rankas som fysiskt medium och de internationella förfrågningarna ramlar in."

Forts nästa sida

Efter en seans med AÅ den 9 oktober i Ystad samma år hittades emellertid lite självlysande lera i seanslokalen och i en kasse utanför fanns ett paket självlysande lera, två buntband och en avklippt strumpa. Mannen som gjorde fyndet var Per Ola Thornell (POT), själv medium och en av AÅs elever. Denna händelse blev mycket omskriven och AÅ erkände efter en tid offentligt den 20 oktober att han tagit in den självlysande leran i lokalen. För POT medgav han att han med lerans hjälp hade skapat en självlysande hand och AÅs ordval under deras samtal indikerar att mer fusk förekommit, men att en del fenomen också enligt AÅ har framkallats av andevärlden.

Efter den första stormen av debatt, ilska, spekulationer och offentliggöranden av nyheten i media medverkade POT flera gånger i *Skeptikerpodden*, först den 26 oktober 2010 (Avsnitt 26: <http://skeptikerpodden.se/avsnitt/>) och senare en gång även i *Radio Houdi* (Avsnitt 15: <http://www.radiohoudi.se/>). POT och AÅ själv medverkade också i den tidigare nämnda serien *Övernaturligt* den 20 augusti 2011 och berättade om det inträffade. Skeptikern Peter Illis skrev senare om händelsen i tidningen *SANS*, i nummer två 2011 – ett nummer som innehöll flera artiklar som berörde parapsykologi. Illis brydde sig emellertid inte om att särskilja fakta från hans egna spekulationer. POT skrev också om det inträffade i sin bok *I Total Sanning – Falskt och Äkta i den Mediala och Andliga Världen* som publicerades tidigare i år av Parthenon Förlag. Efter publiceringen följde ett utbyte mellan POT tillsammans med Dan Mattson vid Parthenon Förlag och Camilla Elfving om överlevnadsforskning och etik – ett ilsket utbyte av, i mitt tycke, låg kvalitet. Utbytet publicerades först på <http://newsvoice.se/> i juni.

Innan seansen den 9 oktober 2010 visiterade samtliga även AÅ för att man ville försäkra sig om att ingen hade med sig en ficklampa eller något annat. Lisbeth, själv medium och AÅs fru, bestämde sedan var i stolcirkeln var och en av de tretton deltagarna (ej inklusive AÅ) skulle sitta. Förutom deltagare i kursen om fysiskt mediumskap deltog även ett äkta par som AÅ bjudit in. På ena sidan närmast AÅ och med full kontroll över lampan (med röd belysning) i det mörklagda rummet satt Lisbeth och det var också hon som spände fast AÅ vid karmstolen i kabinettet med ett buntband om var handled. Buntbanden märktes på begäran från AÅ eller Lisbeth med en färgpenna. Karmstolen hade AÅ själv tagit med sig, men kabinettet med träram och svart tyg hade en vän till POT gjort.

Då utrymmet här är kraftigt begränsat beskriver jag här endast första delen av seansen och kommenterar den kort. När seansen väl drar igång och AÅ förmodas befinna sig i trance sjunger och talar deltagarna omväxlande med de två andar (båda ”stamgäster” vid AÅs seanser)

som talar en och en genom AÅ. Man upplever att det blir kallt i rummet och de två trumpeterna märkta med självlysande tejp börjar röra sig i rummet och knackar ibland på deltagarna. Den ena trumpeteten faller sedan till golvet och den andra kastas iväg. Man samtalar åter med de två andarna och ett par trumpinnar börjar trumma och man börjar sjunga. I samband med detta upplever POT att andarnas röster inte längre kommer från kabinettet. En av anderösterna uppmanar dem att sitta absolut stilla och strax därefter hörs åter en anderöst någonstans i rummet. Deltagarna upplever sedan hur de och deras kläder berörs av händer. De gånger händerna beskrivs sägs de vara varma. Sedan sträcker sig en grönskimrande hand, som i detta fall kallas ”kärlekens ljus,” ut från kabinettet och berör deltagarna.

Det sistnämnda var det enda som AÅ explicit medgav att han själv åstadkommit med leran, men när man läser POTs skildring av seansen kritiskt noterar man också flera andra händelser som blir begripliga om AÅ tagit sig loss ur stolen och på egen hand åstadkommer även andra fenomen. Vid ett par tillfällen protesterar anderöster genast och något förskräckt då förslag om att tända den röda lampan ges, flera gånger ombeds deltagarna sitta absolut stilla av anderöster, saker såsom en trumpinne kastas ut (för att AÅ inte ska snubbla på dem senare?) och mer än en anderöst tycks aldrig ha talat samtidigt. Av POTs skildring får jag också känslan av att ett fenomen avlöser ett annat snarare än att flera fenomen inträffar samtidigt. Därtill tillkommer att den såkallade rapport som senare under seansen kommer efteråt visar sig vara en liten plastblomma.

AÅ själv har hävdad att han lyckats lirka loss ena handen och med hjälp av den skapat den grönskimrande handen. Att ordna detta med endast en hand fri låter emellertid svårt och om något av övriga fenomen framkallats genom fusk måste han ha varit fri från stolen...vilket han emellertid nog visste hur han skulle bli – stolen hade han ju själv med sig och den bästa hypotesen är att stolen är specialkonstruerad och i sådana fall utgör inte heller färgmarkeringen på buntbanden något problem då de aldrig tas av.

En möjlighet är förstås att AÅ får hjälp med att fuska utav någon av deltagarna och huvudmisstänkt är förstås Lisbeth, hans fru. Skeptikern Peter Illis skrev i sin artikel: ”Hon hjälper Åkesson med att leda sången som döljer hans aktiviteter i kabinettet, och hon är också behjälplig med att utföra några av de mirakel som gör att upplevelserna sprids i rummet” och det är riktigt att POT nämner en del som tyder på att Lisbeth varit behjälplig, men något erkännande eller något reellt bevis på att hon varit med och fuskat har vi inte. AÅ bjöd också in ett äkta par, någon av dem skulle också kunna tänkas ha va-

rit involverade.

När det gäller fysiskt mediumskap finns det goda skäl för att vara synnerligen skeptisk då många fall där fusk förekommit uppdagats. Att återupprepa de fenomen som fysiska medier såsom Indridi Indriason (1883-1912) och Daniel Home (1833-1886) med hjälp av samma teknologi som fanns när dessa medier var verksamma utgör dock en ordentlig utmaning för magiker. Den förstnämnda var ett isländskt medium, såvitt man vet också Islands första medium, som dog endast 29 år gammal till följd av att han fick tyfus och senare tuberkulos. Parapsykologen Erlendur Haraldsson skrev om detta medium tillsammans med en kollega i *Proceedings for the Society for Psychical Research* 1989 och nu i år ännu en gång, men nu i *Journal of the Society for Psychical Research* – man har nämligen funnit två av de anteckningsböcker i vilka dåtidens parapsykologer skrev ner alla händelser som inträffade under seanserna. Såvitt jag vet behandlas detta medium endast i en svensk text, närmare bestämt i häftet *Kyrkan och den Psykiska Forskningen* från 1951 som inkluderar ett föredrag av Haraldur Nielsson som själv var med och undersökte Indriason. Till detta får vi emellertid försöka återkomma vid senare tillfälle. Home var föremål för en bok, *The First Psychic*, för några år sen, författad av Peter Lamont som är både historiker och magiker och därför väl lämpad för arbetet.

Det fysiska mediumskapet hör dock inte endast till det förgångna och förutom händelserna i Scole som redan behandlats kan nämnas att man i Felix-cirkeln i Tyskland nu försöker utveckla just detta. Två parapsykologer har redan varit där, Barrie Colvin och Stephen Braude, men ännu har de inte berättat så mycket om sina upplevelser där. David Thompson är också ett nutida fysiskt medium, Camilla Elfving skrev om sina upplevelser under seanser med honom i boken *Den Slutna Kretsen*. I likhet med alla andra medier har hans förmåga emellertid också ifrågasatts och kritiska reflektioner finner man bland annat på författaren Michael Prescotts blogg (<http://michaelprescott.typepad.com/>) och på journalisten Roy Stemmans blogg (<http://www.paranormalreview.com/>).

Notissammandrag

GÖRAN BRUSEWITZ

Telefonsamtal från döda är temat för Callum Coopers nya bok. Han är en ung engelsk parapsykolog, och resultatet av hans efterforskningar har publicerats i boken *Telephone Calls from the Dead* (se Notis 240).

Twin Telepathy av Guy Lyon Playfair har nyligen utkommit i en tredje utgåva, och inkorporerar bland den forskning som Adrian Parker och jag själv varit involverade i (resultaten kommer publiceras i tidskriften *Explore* senare i år, se också Notis 259).

Ett nytt nummer av nättidskriften *Paranthropology: Journal of Anthropological Approaches to the Paranormal* har utkommit, se Notis 241.

Professor Stanley Krippner, idag parapsykologins nestor intervjuas i SF Weekly. Krippner är en av de mest framstående amerikanska parapsykologerna genom tiderna och kanske mest känd för sin forskning om **drömtelepati** vid Maimonidessjukhuset i Brooklyn. Boken om denna forskning kom på svenska 1986, *Drömtelepati*. Tredje utgåvan av engelska versionen utkom nyligen (se Notis 244). På PA-konferensen i Durham, USA i början av augusti nu i år fick Krippner en särskild hyllning.

Om spår av "Gud" i hjärnan, skriver *Forskning och Framsteg* i ett specialnummer 2011 om hjärnan (och ur FoF 3/2008). Vissa forskare tror att svaret på frågan om Guds existens finns i laboratoriet. En kanadensisk forskare Michael Persinger ser ett samband mellan andliga erfarenheter och hjärnans serotoninssystem. Svenska forskare har försökt upprepa Persingers försök, men fått andra resultat. Persingers försök sägs inte vara dubbelblinda. Om det stämmer är de knappast av intresse. Vi ger också i Notis 245 länkar till en artikel om Neuroteologi - människans benägenhet att tro på övernaturliga krafter, skrivet av skeptikern Dan Larhammar.

Frågan vad hjärnforskningen kan säga om religionen var tema för en avhandling vid Uppsala universitet av religionsfilosofen Anne Runehov för några år sedan. Rapporten hon granskat av Persinger och Newberg kan inte säga något om teologi, menar hon, men de kan se mönster i hjärnan som är gemensamma för utövare av religioner. Det är intressant nog, säger Anne Runehov.

Det välkända Dubbel-spalt-experimentet i fysik som visar på våg-partikel-dualiteten har nu utförts i parapsykologi, som tycks visa att tankens kraft tycks kunna påverka ljusets våg- eller partikelegenskaper. Experimentet är känt sedan länge inom kvantfysiken för att visa på våg-partikel-dualitet.

Dean Radin från *Institute of Noetic Sciences* är en av de sex författarna bakom studien där man genomfört några experiment som tyder på att man med tankens kraft kan påverka ljusets våg- eller partikelegenskaper. Rapporten från experimentet har publicerats i *Physics Essays* (se Notis 248).

Det som han tidigare gjorde var att sätta upp motsvarande experiment med optik, och inte med en fysisk dubbel-spalt. I princip samma kvantfysiska experiment och den blir väldigt känslig för temperatur och vibrationer – något som forskarna också försöker kontrollera noggrant.

I denna experimentserie med sex separata försök, så är dessa genomförda med en fysisk dubbel-spalt, så det liknar mer det ursprungliga försöket från 1900-talet. Nu är kontrollerna för att utesluta alternativa förklaringar utökade och redovisas i den detaljerade rapporten. Länkar med videoinspelningar finns i notisen.

På slutet talar han om ett planerat experiment att försöka påverka ljus-hastigheten.

Nära-döden-upplevelser (NDU:er) under förlossning. Kersti Wistrand, en av de svenska NDU-pionjerna publicerar en vetenskaplig analys om svenska och ryska kvinnors nära-döden-upplevelser under förlossning (se Notis 249). Hon har samarbetat med forskare i Ryssland, delvis tack vare ett stipendium från John Björkhems Minnesfond. Hon har intervjuat 38 kvinnor i Sverige som haft NDU:er under förlossning eller strax efter att de fött barn, och initierade forskning i St Petersburg. Kersti Wistrands kvinnoforskning är inom sitt gebit först i världen och därmed unik (såvitt vi vet). Resultatet finns på länk i notisen.

Fjärrskådare hittade parets stulna bil, rapporterade *Aftonbladet* den 22 oktober 2011, se Notis 250.

Om en omtalad gympa-sko som observerats i en nära-döden-upplevelse har Göran Grip berättat flera gånger. Nu kommer en nästan lika fascinerande historia om kvinnan Pam Reynolds, som tror sig ha kunnat höra röster från omgivningen medan hon hade en NDU!!!

Börje Peratt har nyligen utkommit med ytterligare en bok, *Tolv Sinnen*. Boken berör paranormala upplevelser och har erhållit ett positivt omdöme från Adrian Parker, se Notis 262. Peratt är en av upphovsmännen till föreningen *Humanism och Kunskap* och håller föredrag för SPF den 31 oktober.

Stort pris till forskning om olika aspekter av överlevnad

John Templeton Foundation stödjer nu med ett stort pris forskning om bland annat NDU:er. Priset är på 5 miljo-

ner dollar och har gått till filosofiprofessorn John Fischer vid University of California Riverside som kommer vara projektansvarig för odödlighets-projektet (eng. the Immortality Project, se mer i Notis 264).

I universitetets annons (<http://ucrtoday.ucr.edu/7496>) framgår att priset är på tre år och att John Martin Fischer är en etablerad och välkänd professor i filosofi, känd för sin forskning om den fria viljan och moraliskt ansvar, och ska leda en rigorös undersökning av ett stort antal frågor som är relaterade till odödlighet. Det är det största anslaget hittills som givits till en professor i ett humanistiskt ämne vid detta universitet och ett av de största som givits till en individ vid universitetet. Halva summan ska ges till forskningsprojekt och man kommer ta emot att ansökningar om projektpengar från framstående forskare, filosofer, och teologer vilkas arbete kommer att granskas av respekterade ledare inom sina fält och publiceras i akademiska och populära tidskrifter.

Det ska också stödja två konferenser, den första ska hållas i slutet på projektets andra år, den andra i slutet av hela projektet. En webbsida ska innehålla ett stort antal länkar, ordlista, bibliografier till annonsering om forskningskonferenser och länkar till publicerade resultat. Viss aktuell angloamerikansk filosofi ska översättas för tyska filosofer, som under de senaste 30 åren intensivt har studerat amerikanska filosofer.

Stephen Cullenberg, rektor vid College of Humanities, Arts and Social Sciences, säger att det generösa stödet från Templeton Foundation gör det möjligt för forskare från hela världen att komma till UCR för att undersöka hur frågan om odödlighet påverkar alla kulturer, men på olika sätt. ”Det finns åtskilliga anekdotiska rapporter om NDU:er och UKU:er och tidigare liv, men det är viktigt att dessa berättelser blir föremål för noggrann analys” fortsätter Fischer (som om han vore helt ovetande om redan existerande forskning!)

Vi kommer att vara mycket noggranna i att dokumentera NDU:er och andra fenomen och försöka få fram om de kan erbjuda reella glimtar av ett liv efter döden, eller om de är biologiskt skapade illusioner”, säger Fischer. ”Vårt arbetssätt kommer att vara kompromisslöst vetenskapligt noggrant. — Vi ska studera nära-döden-upplevelser och försöka ta reda på vad som händer i dessa – vad är lovande, vad är nonsens och vad som kan rent vetenskapligt förkastas. Vi kanske hittar något viktigt om våra liv och våra värderingar, även om det inte är glimtar från ett liv efter döden. Av särskilt intresse är också hur kultur påverkar nära-döden-upplevelser.”

Dessa ambitioner tror jag att flera forskare har haft före honom. Det återstår att se hur bra Fischer lyckas.

Anslag från John Björkhems Minnesfond

Anslag till parapsykologisk forskning utlyses av Stiftelsen John Björkhems minnesfond

Stiftelsen John Björkhems Minnesfond utlyser anslag för främjande av parapsykologisk forskning att sökas senast **6 november 2012**. Sammanlagt cirka 70.000 kronor avses att utdelas i form av anslag och/eller stipendier till större eller mindre forskningsprojekt.

Ansökan skall innehålla en beskrivning av projektets mål, en arbets- och tidsplan som anger hur projektets mål är tänkta att uppnås, en kostnadsberäkning samt uppgift om huruvida och på vilket sätt resultaten är tänkta att publiceras. Ansökan om bidrag till större forskningsprojekt bör innehålla ett mer omfattande forskningsprogram av det slag som är vanligt vid ansökan till forskningsråd. För mer detaljerade upplysningar, se bifogade "Riktlinjer för utdelning av anslag från Stiftelsen John Björkhems Minnesfond".

För **förfrågningar** hänvisas till stiftelsens ordförande Göran Brusewitz, telefon 08-466 98 58 (även fax) eller e-post goran.brusewitz@bredband.net

Ansökan skall sändas till stiftelsens sekreterare Edgar Müller som e-post edg.muller@comhem.se.

Stockholm, augusti 2012

Styrelsen för John Björkhems Minnesfond

Riktlinjer för utdelning av anslag från Stiftelsen John Björkhems minnesfond Antagna 1989-04-24.

1. Stiftelsen utdelar anslag och stipendier uteslutande i syfte att främja parapsykologisk forskning på vetenskaplig grund. Detta sker huvudsakligen genom bidrag till mindre eller större forskningsprojekt, men även bidrag till resor för deltagande i vetenskapliga konferenser och inköp av vetenskaplig litteratur kan förekomma i den mån det främjar parapsykologisk forskning på vetenskaplig grund.
2. Att anslag är till ansökan ledigt skall göras känt för SPF's medlemmar samt därutöver på det sätt som styrelsen finner lämpligt.
3. Ett forskningsprojekt kan vara mer eller mindre långtgående och kan avse allt från en mindre vetenskaplig studie till lösandet av en större forskningsuppgift. Ansökan om stipendium eller anslag till ett forskningsprojekt skall företrädesvis inlämnas som e-post, annars i 13 exemplar. Den skall alltid innehålla en beskrivning av projektets mål, en arbets- och tidsplan som anger hur projektets mål är tänkt att uppnås, en kostnadsberäkning och uppgift om huruvida och på vilket sätt eventuella resultat är tänkta att publiceras.
4. Inkomna ansökningar utsändes snarast möjligt till styrelsens ledamöter. Genom ordförandens försorg uppdras åt en eller flera sakkunniga inom eller utom styrelsen att inkomma med särskilt utlåtande över ansökan. Beslut om utdelning fattas därefter av styrelsen. I samband med utbetalningen av bidrag och stipendier skall styrelsen med mottagaren överenskomma om hur forskningen skall redovisas. Vid publicering av resultat som tillkommit genom forskning bedriven med stöd av fonden skall fondens bidrag omnämnas.
5. Utöver anslag och stipendier som utdelas i den ordning som beskrivs i punkterna 2-4 ovan kan styrelsen utdela anslag och stipendier i annan ordning - summan av sådana bidrag får under ett år inte överskrida 30 % av de medel som är tillgängliga för utdelning under det året. För belopp utöver dessa gränser kan styrelsen göra avsteg från punkterna 2-4 endast om synnerliga skäl föreligger.

Stiftelsen John Björkhems minnesfond
- stöder forskning i parapsykologi -

PRESS-STOPP

Nytt nummer av Paranormal Review

Skrivet av NEMO MÖRCK

Valt av GÖRAN BRUSEWITZ

Senaste numret (Juli-numret, 2012) innehåller en artikel av den mycket kunniga historikern Carlos Alvarado om hur Eleanor M. Sidgwick beskrev den psykiska forskningen år 1902. Sidgwick var då redan känd för sitt kalla analyserande av fakta. Vidare följer en redogörelse för ett poltergeist-fall från 1851 i Frankrike där en man blev anklagad för att ha orsakat fenomenen. Vidare följer en redogörelse för ett fall från Indien om en kvinna som minns ett tidigare liv, ett liv som avslutades med att hon hastigt dog av en elektriskt stöt.

Avslutningsvis ges rapporter om konferensen om klinisk parapsykologi (ett växande subfält) som hölls den 20-22 April i Paris och om studiedagen "Making Sense of psi" som hölls 28:e April i London och handlade om de teorier om psi som lagts fram.

Numret avslutas med att Robert Charman ger en andra reflekterande artikel om Elizabeth Mayers upplevelser och tankar. Mayer skrev *Extraordinary Knowing* efter att ha haft en upplevelse som kom att förändra hennes uppfattning om verkligheten, boken blev klar strax innan hon avled i Januari, 2005. Numret avslutas med en kort artikel om drömmar.

SENA NOTISER FRÅN GÖRAN BRUSEWITZ

Anne Skjöönsberg, mångårig medlem i Norska Sällskapet har nu kommit med boken "Hva kan jeg tro?" Hon förekommer ofta i deras tidskrift *Parapsykologiske Notiser* och har skrivit denna omfattande bok, mer än 560 sidor. Den är på lättläst norska, inte en vetenskaplig bok enligt Jens T, men hyfsat uppdaterad på vårt område, vilket jag kan intyga. Boken kan alltså rekommenderas, se Notis 270, där ni kan se omslaget + innehållsförteckningen.

En konferens om klinisk parapsykologi

(ett växande subfält) hölls den 20-22 april i Paris, med 20 deltagare från sju länder, det tredje internationella mötet mellan experter på klinisk parapsykologi. Institut Metapsychique International, som var värd för mötet har en lång tradition med klinisk praktik med människor med exceptionella upplevelser. Resultat från första mötet 2007 i Holland blev boken *Perspectives of Clinical Parapsychology: an Introductory Reader* (Kramer, Bauer & Hövelmann, 2012). Rubrik för detta tredje möte var "the varieties of clinical practice with exceptional experiences". Elizabeth Roxburg från Northamptons universitet höll fö-

redrag om "integrative approaches to therapy of exceptional experiences". Detta var verkligen ett viktigt instrument, påpekar Renaud Evrard som skrivit rapporten från detta möte, eftersom andra deltagare talade om Cognitive-Behavioral, Mindfulness-based Cognitive, Cognitive-Analytical, Humanistic, Psychoanalytical, Transpersonal, Psychiatric, Group Therapies etc, eller Plan Analysis. Trots denna eclecticism, är det viktigt, nämner Evrard att vi hittar sätt att diskutera framsteg tillsammans.

Den holländske psykologen Will Kramer definierade i sin inledning de tre kategorier vi arbetar med: supernaturl, normal och abnormal. Och "anomalous" eller "exceptional experiences" är en fjärde kategori. Se mer i Notis 271.

Kan vi formulera en teori om alla fenomen inom parapsykologin?

Rapport från studiedagen "Making Sense of psi", som hölls 28:e april i London och handlade om de teorier om psi som lagts fram. Kritiker menar att parapsykologer måste ha en teori innan fältet kan erkännas. Man kan därför tro att det inte finns några teorier om psi, något denna studiedag ville motbevisa. Flera framträdande forskare från fysik, matematik och filosofi medverkade, bl a nobelpristagaren Brian Josephson och professorn i astronomi och matematik Bernard Carr, tidigare elev till Stephen Hawking. Länk till reportaget från denna studiedag av Matthew Colborn i *Paranormal Review*, finns i Notis 272.

Barrie Colvin inledde med att göra utmaningen tydlig: att införliva ett stort antal fenomen i vetenskapen: telepati, klärvoajans, psykokinesi, psykisk healing, ut-ur-kroppen-upplevelser, nära-döden-upplevelser, poltergeist och apparitioner. Bland medverkande utöver Josephson och Carr kan nämnas filosofen David Rousseau och Paul Marshall som specialiserat sig om "philosophy of religion and the philosophy of mind" och författare till *Mystical encounters with the natural world* och slutligen John Poynton.

Sällskapet för Parapsykologisk Forskning, SPF

Postgiro: 35 17 57-0
 Medlemsavgift: 300:-, för pensionärer och studerande 200:-
 Ordförande: Göran Brusewitz, Dilligensv 98, 13148 Nacka
 Tfn hem: 08-466 98 58, Mobil: 0708-10 35 32
 e-post: goran.brusewitz@parapsykologi.se
 Vice ordf.: Jens Tellefsen
 Kassör: Carina Landin
 Sekreterare: Edgar Müller
 Redaktör: Göran Brusewitz
 Medredaktör: Nemo Mörck
 Layout: Merit Müller
 Hemsida: www.parapsykologi.se
 Ansv. hemsida: Jajja Deboussard
 Tryckeri: Åsö Föreningsråds Tryckeri,
 Tfn 08 - 644 72 10